

Liderii politici trebuie să devină smart

Alina DICU

Katell Media, București

contact@alinadicu.com

Abstract

În 2020, totul s-a schimbat. Practic, ne-am trezit cu toții într-o nouă realitate. Dar, întrebarea este: liderii noștri s-au schimbat?

Pe măsură ce tehnologia evoluează atât de rapid și furios, este esențial ca liderii politici să evolueze și ei.

Scopul acestei lucrări este acela de a prezenta caracteristicile pe care trebuie să le posedă un lider politic smart într-o lume care a devenit deja mult prea smart pentru mulți dintre noi.

Dacă vrem, nu doar să supraviețuim, ci și să prosperăm în anii care urmează, atunci liderii politici trebuie să țină cont de câteva aspecte esențiale.

Lucrarea de față are la bază cercetarea efectuată în contextul politicii românești, unde leadershipul este exercitat preponderent prin forță, nu prin viziune și inspirație.

Concluziile acestui articol sunt relevante pentru oamenii politici care vor să înțeleagă cum trebuie condusă România când întreaga lume stă sub semnul schimbării.

Cuvinte cheie: *leadership, smart people, guvernare, inteligență artificială.*

1. Introducere

Anul 2020 este marcat de pecetea pandemiei de coronavirus care a pus stăpânire peste întreaga planetă și pe care liderii statelor lumii sunt chemați să o gestioneze în cel mai eficient mod cu putință.

Amenințările și provocările fără precedent cu care se confruntă majoritatea țărilor ne situează într-un moment istoric fragil și care, cel mai probabil, se va transpune în cea mai mare criză din toate timpurile: criza de leadership!

În acest sens, trebuie remarcat faptul că suntem în pragul unei „ierni sociale”, caracterizată printr-o distanțare tot mai mare în ceea ce privește interacțiunea umană, dar tot mai dependentă de tehnologie.

Iar pe fondul evoluției rapide și furioase a tehnologiei, România va trebui să își adune toate forțele și să facă un salt cuantic în tot ceea ce privește politica viitorului.

Astfel, liderilor politici români le revine misiunea de a-și concentra eforturile pentru a insufla o nouă viziune națională, bazându-se atât pe noile trenduri tehnologice, cât și pe păstrarea și respectarea drepturilor și libertăților individuale, dar și a valorilor și credințelor naționale.

2. Criza de leadership

Dacă e să facem o evaluare obiectivă a stării de fapt în care se află azi România – sărăcie, corupție, fraude, poluare excesivă, supra birocratizare, lipsa digitalizării, rateurile în gestionarea pandemiei de coronavirus, mizeria sexuală care destabilizează și dezagregă familia și aruncă omul în disperare și decădere – constatăm că, de fapt, suntem într-o criză acută de moralitate.

Iar „lipsa de igienă morală a indivizilor are drept consecință, pe lângă instabilitatea familială, chiar și instabilitatea socială. Dacă nu există o bază morală solidă, se poate ajunge până la tulburări politice grave.” [1]

2.1. Leadership uman versus leadership artificial

Dacă acum ceva vreme, arcul cu săgeată era considerat a fi vârful tehnologiei și făcea diferența pe câmpurile de luptă, azi trăim într-o realitate distinctă, în care tehnologiile smart și inteligența artificială par să preia controlul umanității.

Cu toate că s-au scris numeroase cărți despre leadership, iar istoria abundă în exemple de personalități politice marcante care au reușit să influențeze în mod pozitiv cursul acesteia, totuși, azi, nu putem să nu ne adresăm următoarea întrebare: Ce se va alege de umanitate în următoarele decenii? Și, mai ales, vor fi liderii politici actuali capabili să ne conducă spre un viitor luminos sau vom rătăci printre tenebrele unei lumi artificiale?

Nu mai este niciun secret faptul că tehnologia are capacitatea de a ne influența comportamentul și chiar de a ne schimba radical deciziile, ba chiar de a prezice cu cine vom vota sau de cine ne vom îndrăgosti, fără ca măcar să fim conștienți de acest lucru.

Mai mult decât atât, anul 2020 este anul oficerii relației dintre om și chatbot. Cu toate că această relație exista deja de ceva vreme, odată cu decretarea stării de urgență pe teritoriul României, relația cu roboții a devenit mult mai valoroasă decât cea cu vecinii sau colegii de muncă aflați în izolare.

Oricât de hilară ar părea această situație, în realitate ea ne dezvăluie faptul că am început să ne cedăm suveranitatea propriei conștiințe în favoarea unei inteligențe artificiale, total lipsite de emoție.

Însă, problemele care vizează securitatea națională, dificultățile economice sau zbaterile sociale nu vor putea fi rezolvate cu ajutorul unor algoritmi care facilitează transmiterea mesajelor de către politicieni pe rețelele de socializare.

De aceea, tragem un semnal puternic de alarmă cu privire la atribuirea rolului de lider politic, care nu mai poate fi făcută ca rod al unei simple conjuncturi favorabile sau ca urmare a înțelegerilor intervenite la masa negocierilor din cadrul partidelor politice, ci ea trebuie să îndeplinească anumite criterii.

3. Trăsăturile esențiale pe care trebuie să le posedez liderul politic al viitorului

Arta conducerii nu este despre obținerea unei poziții sau funcții politice, fie ea chiar și cea mai înaltă funcție din stat.

Conducerea unei națiuni nu înseamnă doar să fii liderul acelei națiuni, ci să conduci oamenii acelei națiuni din locul în care se află într-un loc mai bun.

Iar pentru asta, liderul politic al viitorului trebuie să întrunească mai multe caracteristici. Nu pretindem că acestea ar fi exhaustive, dar ele sunt esențiale pentru a putea conduce România spre culmi, și nu spre declin.

3.1. Să aibă viziune

Cea mai importantă abilitate a unui lider politic este viziunea.

Desigur, sunt mulți oameni politici care cred că au o viziune națională, dar, în realitate, ei au doar o versiune despre ceea ce cred că ar putea fi România și care s-a dovedit a fi destul de îngustă în ultimii 30 de ani.

Viziunea este scânteia care se aprinde în interiorul unui om și îl înflăcărează permanent să urmeze un anumit drum. Nu este ceva care se creează din exterior. Altfel, nu mai poate fi vorba de viziune, ci de un obiectiv.

Dar, ceea ce îl poate face pe un om politic să devină un lider politic este abilitatea lui de a da viață acelei viziuni. Cu alte cuvinte, el trebuie să posedez acel *phronesis* sau acea înțelepciune practică de care amintea Aristotel și care reprezintă capacitatea de a delibera între ceea ce se poate realiza împreună cu abilitățile necesare de a realiza acel lucru. Desigur, nimeni nu urmează doar o viziune. Viziunea fără un lider care să inspire și să motiveze oamenii e doar o năluca.

De aceea, viziunea trebuie să provină din inima liderului și să fie comunicată fiecărei persoane implicate în acea mișcare.

3.2. Să inspire încredere

„Încrederea se află la baza științei conducerii”, iar „caracterul este singura armă eficientă împotriva forțelor interne și externe care duc la dezintegrarea sau colapsul unei națiuni.” [2]

În ceea ce privește gradul de încredere pe care cetățenii îl acordă liderilor politici, este limpede că acesta a scăzut dramatic în ultima perioadă de timp.

Dacă e să ne uităm doar la protestele care au loc acum în Europa, putem lesne înțelege că încrederea în abilitatea statelor de a gestiona criza actuală a fost puternic zdruncinată.

În plus, alegerile nu mai sunt demult despre ideologia de stânga sau de dreapta, ci despre cui ne dăm încrederea pentru a ne decide viitorul.

3.3. Să aibă integritate

Atât campania politică de anul acesta pentru alegerile locale din România, cât și cea pentru alegerile prezidențiale din Statele Unite au scos la iveală numeroase

nereguli care au avut loc în cadrul procesului electoral și care pun la îndoială, nu doar integritatea conducătorilor politici, cât și democrația însăși.

În plus, oricât de mult am implica tehnologia în procesul politic, ea este, până la urmă, coordonată de indivizi. Iar lipsa de integritate și onestitate a unora dintre cei care decid soarta națiunii nu poate fi rezolvată prin algoritmi, oricât de sofisticată ar fi ei.

Poate că e ușor să te pretinzi a fi integru, dar cu toții am întâlnit situații în care integritatea ne-a fost testată. De aceea, considerăm că, indiferent de gradul aplicațiilor inteligenței artificiale, integritatea este și trebuie să rămână o caracteristică esențială a liderului politic.

Iar acest lucru presupune ca liderul politic să facă ceea ce este corect și drept, nu să își fundamenteze alegerile strict pe baza opiniei publice.

3.4. Să fie adaptabil

Adaptabilitatea înseamnă „capacitatea de a răspunde amenințărilor și oportunităților pe măsură ce ele apar.” [3]

La nivel individual, presupune ca un lider politic să fie „deschis la idei noi și chiar să își poată schimba opiniile.” [3]

De asemenea, „liderilor adaptabili nu le e teamă să își asume o nouă direcție atunci când situația o impune” și, astfel, ei se focusează pe învățare, și nu se încăpățânează pe a avea mereu dreptate. [4]

Altfel spus, un lider politic adaptabil trebuie să își poate schimba comportamentul pentru a fi mai eficient în mediul în care operează sau chiar pentru a face modificări mediului respectiv.

3.5. Să își (re)cunoscă propriile limitări

Niciun om nu poate cunoaște toate aspectele dintr-un domeniu sau despre o anumită chestiune, chiar dacă e lider. Iar liderii politici inteligenți sunt cei care au capacitatea, dar și curajul, de a recunoaște lucrurile pe care nu le cunosc.

3.6. Să comunice eficient

Motivul principal pentru care unii politicieni români nu reușesc să inspire schimbarea pe care și-o doresc este legată, în mare măsură, de lipsa abilității lor de a comunica în mod eficient cu partenerii politici.

Prin urmare, capacitatea lor de a influența unele decizii politice este, de multe ori, limitată. Oricât de bune ar fi măsurile propuse, ele nu vor putea fi transpuse în realitate și asta pentru că nivelul de la care comunică este nivelul de la care conduc.

Cu alte cuvinte, poți fi un politician foarte bun, dar un lider slab. Astfel, „adevărata măsură a leadership-ului este influența – nici mai mult, nici mai puțin.”

Iar capacitatea de a conduce „nu poate fi obținută prin intermediul unei numiri într-o poziție sau prin primirea unui titlu. Ea se naște odată cu influența...și trebuie câștigată.” [2]

3.7. Să aibă umanitate

Unul dintre aspectele captivante ale lumii moderne este leadership-ul hibrid. Fie că vorbim de domeniul politic, economic sau social, azi conducerea este exercitată atât de către indivizi, cât și de algoritmi.

Întrebarea este: cât ne (mai) conducem pe noi înșine și cât ne lăsăm conduși prin prisma sugestiilor și percepțiilor care provin din lumea virtuală?

Desigur că, în spatele acestora se află mintea și efortul unui om. Dar, acest lucru nu este de ajuns pentru a garanta o orientare centrată spre om și umanitate.

Dacă e să avem în continuare o „lume” în care omul este un scop în sine, și nu un mijloc, atunci liderii politici ai viitorului trebuie să afirme și să susțină cu precădere valorile rasei umane, astfel încât ele să prevaleze în fața oricărei inteligențe artificiale.

4. Concluzii

Pandemia de COVID-19 ne-a pus față în față cu cel mai aprig dușman al umanității: noi înșine.

Modul în care au reacționat liderii politici români la întreaga situație nu reflectă decât imaginea unei societăți bolnave, nu de coronavirus, ci de nepăsare, delăsare, neputință și dezolare. Iar acest lucru se petrece în fiecare zi, de 30 de ani încoace.

De aceea, mai mult ca oricând, avem nevoie să depășim această stare de inerție mentală și să trasăm noi direcții în ceea ce privește politica viitorului. Iar această politică trebuie să fie una a demnității și prosperității umane, dar și adaptată la trendurile tehnologice.

În plus, oricât de sofisticată ar fi tehnologia, ea nu va putea înlocui vreodată conștiința umană și nu se va putea transpune în rolul de lider politic.

References

- [1] d'Autrecourt, J. (2010), *Ce înseamnă să trăiești bine (I)*, Tribuna, nr. 182, 1-15 aprilie, p.26
- [2] Maxwell, J. (1998), *Cele 21 de legi supreme ale liderului*, Editura Amaltea, p. 28, 62
- [3] Premuzic, T., Wade, M., Jordan J. (2018), *As AI Make More Decisions, the Nature of Leadership Will Change*, Harvard Business Review, <https://hbr.org/2018/01/as-ai-makes-more-decisions-the-nature-of-leadership-will-change>, data: 28.08.2020
- [4] Lebowitz, S. (2016), *11 Common Traitsof Highly Intelligent People*, Business Insider, <https://www.businessinsider.com/common-traits-of-highly-intelligent-people-2016-11>, data: 11.09.2020